

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Rok v postopkih

Roki v postopkih

Češka

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

Na splošno so roki, ki so pomembni v civilnih postopkih, postopkovni ali vsebinski.

Obstajata dve vrsti postopkovnih rokov: zakonski in sodni.

Zakonski roki so določeni z zakonom. Neupoštevanje zakonskega postopkovnega roka ima vedno nekakšne postopkovne posledice (npr. nezmožnost uspešne izvedbe določene naloge, naložitev disciplinske denarne kazni). Neupoštevanje zakonskega roka se lahko opraviči (glej člen 58 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*) (zakonik o civilnem postopku), kot je bil spremenjen), če je stranka ali njen pravni zastopnik zamudil rok iz opravičljivega razloga, zaradi katerega ni mogel izvesti dejanja, ki ga sicer lahko izvede. V 15 dneh od dne, ko je bila ovira odpravljena, je treba vložiti vlogo in hkrati izvesti dejanje, katerega rok je bil zamujen. Sodišče lahko na zahtevo stranke odobri odločilni učinek vloge, da bi se opravičil zamujeni rok.

Če rok za izvedbo dejanja ni določen neposredno z zakonom, ga določi predsednik sodnega senata (ali sodnik posameznik). Predsednik sodnega senata (ali sodnik posameznik) lahko določi rok v primerih, določenih z zakonom, in primerih, v katerih je treba zagotoviti, da postopki potekajo učinkovito in z vso ustrežno skrbnostjo. Sodišče lahko sodni rok podaljša glede na okoliščine (glej člen 55 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen). Opravičilo neupoštevanja roka ni dopustno.

Roki, ki so določeni za sodišče, na primer za izdajo odločbe, niso postopkovni roki – ti roki so upravni roki.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

Dan obnove samostojnosti Češke republike, novo leto: 1. januar.

Velikonočni ponedeljek: datum se spreminja, vendar je praznik običajno konec marca ali v začetku aprila.

Praznik dela: 1. maj.

Dan zmage: 8. maj.

God svetih bratov Cirila in Metoda: 5. julij.

Dan usmrtilve Jana Husa: 6. julij.

Dan češke državnosti: 28. september.

Dan ustanovitve neodvisne Češkoslovaške države: 28. oktober.

Dan boja za svobodo in demokracijo: 17. november.

Božični večer: 24. december.

Božič: 25. december.

Dan obdarovanja: 26. december.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Zakonski predpisi o metodi, po kateri se izračunajo roki, so določeni v členih 55–58 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen.

Rok, določen v dnevih, začne teči na dan po dogodku, ki določa njegov začetek.

Pol meseca pomeni petnajst dni.

Rok, določen v tednih, mesecih ali letih, se izteče na dan, katerega označba ali številka se ujema z dnem, ko je nastopil dogodek, ki določa začetek obdobja roka. Če v prejšnjem mesecu ni takega dne, se rok izteče na zadnji dan v mesecu.

Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik, je zadnji dan roka naslednji delovni dan.

Roki, določeni v urah, se iztečejo ob izteku ure, ki se ujema z uro, ob kateri je nastopil dogodek, ki določa začetek obdobja roka.

Postopkovni rok je izpolnjen, če je dejanje izvedeno na sodišču ali vloga predložena organu, ki jo je zavezan dostaviti, tj. najpogosteje poštna služba z licenco, na zadnji dan roka.

Če so postopki prekinjeni, se prekine tudi iztekanje postopkovnih rokov (člen 111(1) zakonika o civilnem postopku). Če se izvajanje postopkov nadaljuje, se nadaljuje tudi iztekanje rokov.

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Dan, ko je nastopil dogodek, ki določa začetek iztekanja roka, ni vključen v izračun roka. To ne velja v primeru roka, določenega v urah. Zato rok običajno začne teči na dan po dogodku, ki določa začetek roka (glej člen 57(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen).

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Ne.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Dan, ko je nastopil dogodek, ki določa začetek iztekanja roka, ni vključen v izračun roka. To ne velja v primeru roka, določenega v urah (glej člen 57(1) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen).

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Rok je izračunan v koledarskih dneh.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Roki, določeni v tednih, se v zakoniku o civilnem postopku pojavijo le redko (zakon št. 99/1963, kot je bil spremenjen) (npr. členi 260(3), 295(1) in 295(2)). Pogosteje se pojavijo kot sodni roki v okviru sodne prakse.

Trajanje rokov, ki so v zakoniku o civilnem postopku določeni v mesecih, je en mesec (npr. členi 82(3), 336m(2) in 338za(2)), dva meseca (npr. člena 240(1) in 247(1)), tri mesece (npr. členi 111(3), 233(1) in 234(1)) in šest mesecev (npr. člena 77a(2) in 260g(3)).

V zakoniku o civilnem postopku sta dve vrsti rokov, ki so določeni v letih: enoletni rok (npr. člen 111(3)) in triletni rok (npr. členi 99(3), 233(2) in 234(2)).

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Roki, ki so določeni v tednih, mesecih ali letih, se iztečejo ob koncu dne, katerega označba se ujema z dnem, ko je nastopil dogodek, ki določa začetek obdobja roka, če pa v mesecu ni takega dne, pa na zadnji dan v mesecu (glej člen 57(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen).

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Da (glej člen 57(2) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen).

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Zakonskih postopkovnih rokov ni mogoče spremeniti s sodno odločbo.

Sodišče lahko glede na okoliščine podaljša sodni postopkovni rok.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Stranka lahko izpodbija odločitev okrajnega sodišča (*okresni soud*) ali odločitev okrožnega sodišča (*krajský soud*), izdano s sodbo v postopku na prvi stopnji, razen če je to izvzeto z zakonom (glej člen 201 zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen). Pritožbo je treba vložiti v petnajstih dneh od objave pisne odločbe, in sicer pri sodišču, katerega odločba se izpodbija. Rok za vložitev pritožbe ne vključuje dne, ko je bila odločba vročena stranki. Za upoštevanje tega postopkovnega roka zadostuje, če je pritožba na zadnji dan roka predložena organu, ki jo je zavezan vročiti (zlasti poštna služba z licenco, zapor v primeru oseb v zaporu ali priporu, ustanova za institucionalno in kontrolirano vzgojo oseb, nameščenih v njej, itd.), ali sodišču. Če je v zvezi z zadevno odločbo izdana popravna sodba, se začne rok iztekati na datum začetka učinkovanja popravne sodbe (glej člen 204 (1) zakonika o civilnem postopku).

Pritožba, ki je vložena po izteku petnajstdnevnega roka samo zato, ker je pritožnik sledil nepravilnim navodilom v zvezi s pritožbo, ki mu jih je zagotovilo sodišče, se obravnava, kot da je bila vložena pravočasno. Če odločba ne vsebuje navodil glede pritožbe, roka za vložitev pritožbe ali navedbe sodišča, pri katerem jo je treba vložiti, ali če je v njej nepravilno navedeno, da pritožba ni dopustna, se lahko pritožba vloži v treh mesecih od vročitve odločbe. Če je bil v zvezi z zadevo izdan plačilni nalog, lahko toženec veljavnost tega naloga prepreči zgolj z vložitvijo ugovora pri sodišču, ki je izdalo nalog, v petnajstdnevem zakonskem roku od datuma vročitve naloga (glej člen 172(1) zakonika o civilnem postopku). Z vložitvijo ugovora se plačilni nalog razveljavi in sodišče odredi obravnavo. Pritožbo je mogoče vložiti le zoper izkaz stroškov postopkov, vendar to seveda ne razveljavi plačilnega naloga.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Zakonik o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kot je bil spremenjen) omogoča preložitve obravnave iz pomembnih razlogov, če o zadevi ni mogoče razpravljati in sprejeti odločitve v zvezi z njo v okviru ene obravnave (glej člen 119 zakonika o civilnem postopku). Pomemben razlog za preložitve je lahko na primer ta, da se ena od strank v postopku ni zglasila na sodišču, brez njene navzočnosti pa izvedba obravnave ni mogoča (glej člen 101(3) zakonika o civilnem postopku), ali da ena stranka ni imela dovolj časa, da bi se pripravila na obravnavo, ker poziva sodišča ni prejela dovolj zgodaj ali iz drugih pomembnih razlogov.

Stranka lahko sodišče zaprosi za preložitve obravnave. Sodišče se o predhodno predloženi zahtevi stranke glede preložitve obravnave odloči na podlagi resnosti navedenega razloga. Če sodišče prošnji stranke ne ugotovi, se mora stranka zglasiti na obravnavi.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Češka zakonodaja izrecno ne ureja takih primerov.

V primeru postopka, ki vključuje mednarodni element in pri katerem je treba pisanje vročiti stranki v tujini, se uporabijo postopkovna pravila *lex fori*, tj. postopkovna pravila sodišča, ki je pristojno za zadevo.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Vsako neupoštevanje postopkovnega roka ima postopkovne posledice.

Če zakonik o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kot je bil spremenjen) določa točen rok za izvedbo dejanja (npr. vložitev pritožbe ali izredne pritožbe), stranka z neupoštevanjem roka izgubi možnost uspešne izvedbe tega dejanja. Neupoštevanje roka se lahko opraviči, če je stranka ali njen zastopnik zamudil rok iz opravičljivega razloga (npr. nenadna bolezen, poškodba itd.) in zato ni mogel izvesti dejanja, ki ga je upravičen izvesti (glej člen 58 zakonika o civilnem postopku), razen če je opravičilo neupoštevanja določenega roka izvzeto v skladu z zakonikom o civilnem postopku (npr. v skladu s členom 235(1) zakonika o civilnem postopku je opravičilo neupoštevanja roka izvzeto v primeru vlog za obnovitev postopka in razveljavitev). V primeru neupoštevanja roka za izpolnjevanje določene obveznosti je naložena ustrežna kazen (npr. disciplinska denarna kazen).

Vsak primer neupoštevanja sodnega postopkovnega roka je zakonsko povezan z določenimi posledicami. Sodni rok lahko podaljša predsednik sodnega senata (ali sodnik posameznik). Opravičilo neupoštevanja sodnega roka ni dopustno.

Plačilni nalog, zoper katerega ni bil vložen ugovor, ima učinek pravnomočne in izvršljive sodbe (glej člen 174(1) zakonika o civilnem postopku).

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Posledice neudeležbe na obravnavi se razlikujejo od posledic neupoštevanja roka. Če se ustrezno pozvana stranka ne udeleži obravnave, pri čemer ni pravočasno in na podlagi pomembnega razloga zaprosila za preložitve, lahko sodišče sprejme odločitev v zadevi v odsotnosti te stranke (glej člen 101(3) zakona št. 99/1963, zakonik o civilnem postopku, kot je bil spremenjen) in lahko v primeru izpolnjevanja pogojev iz člena 153b zakonika o civilnem postopku izda zamudno sodbo.

Če se toženec iz opravičljivih razlogov ne udeleži prve obravnave v zadevi, v kateri je bila izdana zamudna sodba, sodišče na zahtevo toženca razveljavi sodbo in odredi obravnavo. Stranka lahko ta predlog vloži do datuma, ko začne veljati zamudna sodba (glej člen 153b(4) zakonika o civilnem postopku). Zoper zamudno sodbo je mogoče vložiti tudi pritožbo o vsebini zadeve. Če je toženec poleg vložitve predloga za razveljavitev sodbe sodišča prve stopnje vložil tudi pritožbo zoper sodbo in je bil predlog za razveljavitev sodbe odobren s pravnomočno sodbo, se pritožba ne upošteva (glej člen 153b(5) zakonika o civilnem postopku).

Zadnja posodobitev: 16/09/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.